

29.08.2017

Asia/8

§ 21

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Yrjö Hakasen ym. talousarvioaloitteeseen määrärahan lisäämisestä varhaiskasvatukseen

HEL 2017-003240 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupungin vuoden 2018 talousarvioraamin ja taloussuunnitelman 2018-2020 lähtökohtana on toimintamenoja ohjaava tuottavuustavoite sekä investointitaso, joka kyetään rahoittamaan tulo-rahoituksella. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen menoraami vuodelle 2018 on noin 296 milj. euroa. Menoraamiin ei ole laskettu avustuksia (kotihoidontuki ja yksityisen hoidontuki).

Väestöennusteen mukaan strategiakaudella eli vuosina 2017–2021 alle kouluikäisen väestön, 1–6-vuotiaat lapset, määrä lisääntyy 2 800 lapsella eli yli 7 %, kun kasvu koko väestön osalta on 5%. Vuonna 2018 lopussa ennustetaan alle kouluikäisiä lapsia olevan 39 626 lasta, eli 430 lasta enemmän kuin vuotta aiemmin.

Vieraskielisten alle kouluikäisten lasten osuuden arvioidaan kasvavan vuoteen 2020 nykyisestä noin 18 %:sta noin 21 % väestöstä. Esimerkiksi kunnallisessa päiväkotihoidossa on tällä hetkellä vieraskielisiä lapsia yli 4 600 eli noin 18 % kaikista lapsista. Valmistavan esiopetuksen tarpeen arvioidaan kasvavan.

Varhaiskasvatuspalveluiden käyttöön vaikuttaa väestökehityksen lisäksi se, mitä varhaiskasvatuksen muotoa perheet valitsevat (kotihoidontuki, yksityisen hoidon tuki, päiväkotihoido, perhepäivähoito, kerhotoiminta). Myös työllisyyden parantumisella on vaikutusta varhaiskasvatuspalveluiden tarpeeseen.

Lasten määrä on Helsingissä kasvanut. Varhaiskasvatuksen palveluihin tulevien lasten määrä on ollut väestölisäystä suurempaa. Vuoden 2017 talousarvion lukuihin verrattuna omissa päiväkodeissa hoidettavien lasten määrää on korotettu. Tähän on varauduttu talousarviossa.

Tällä hetkellä ennustetaan vuodelle 2017 päiväkotihoidon kattavuudeksi 60,0 %, perhepäivähoidon kattavuudeksi 2,4 %, kotihoidon tuen kattavuudeksi 21,5 % ja yksityisen hoidon kattavuudeksi 8,7 % väestöstä. Kerhotoiminnassa ennustetaan olevan 3,1 % väestöstä. Eri muodoilla

on alueellisia eroja kattavuuksissa. Kotihoidon tuen käyttö on viime aikoina laskenut ja päiväkotihoidon käyttö on vastaavasti kasvanut.

Käyttöaste on ollut koko kaupungin kunnallisessa päiväkotihoidossa toukokuussa 2017 vuoden alusta lähtien laskettuna 92,6 % kun edellisen vuoden sama luku oli 90,8 %. Käyttöaste kertoo lasten henkilöstön välisen suhdeluvun. Helsingissä suhdeluku on sata, kun yli kolmevuotiaita on seitsemän ja alle 3-vuotiaita on neljä jokaista hoito- ja kasvatuksesta vastaavaa työntekijää kohden. Asetuksen mukaan yli kolmevuotiaita voisi olla 8 lasta jokaista hoito- ja kasvatushenkilöä kohden. Helsingissä on siten pienemmät lapsiryhmät kuin asetus velvoittaa.

Koululaisten iltapäivätoiminta on johtamismuutoksen jälkeen yhdellä toimialalla ja se koordinoidaan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuudesta. Strategiakaudella keskeistä on kehittää koululaisten iltapäivätoimintaa lapsia ja perheitä palvelevaksi yhdeksi kokonaisuudeksi. Aamutoiminnan osalta on käynnistynyt pilotti. Pilotin tuloksia tullaan arvioimaan myöhemmin. Talousarvioissa pysymiseksi talousarvioesityksessä on esitetty perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan paikat varattavaksi vain ykkösluokkalaisille. Paikan turvaaminen myös kakkosluokkalaisille lisäisi kustannuksia 1,5 miljoonalla eurolla.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten suhteellisen määrän arvioidaan pysyvän varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa ennallaan, mutta lapsi- ja oppilasmäärän kasvaessa myös erityistä tukea tarvitsevien lasten ja oppilaiden kokonaismäärä kasvaa. Erityistä tukea tarvitsevia on tällä hetkellä varhaiskasvatuksessa (kunnalliset päiväkodit) 5 %.

Varhaiskasvatuksen pd-rahalla on lisätty osaamista siten, että lastenhoitajien vakansseja on muutettu lastentarhanopettajien vakansseiksi. Tällä hetkellä Helsingissä lastentarhanopettajien osuus päiväkodeissa työskentelevästä henkilöstöstä on 32 %. Lastentarhanopettajien lisäämisellä nostetaan pedagogisen osaamisen tasoa ryhmissä.

Psykologipalvelut tulevat kaikille alle kouluikäisille lapsille sosiaali- ja terveystoimialan neuvolan psykologipalveluista ja joltain osin koulutukolokkaiden kohdalla myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialan koulupsykologeilta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on lisäksi yksi esiopetuksen vastaava kuraattori ja lisäksi käytettävissä on sosiaali- ja terveystoimialan lapsiperheiden sosiaaliohjauksen sosiaaliohjaajien palveluja.

Perhepäivähoidossa kehitetään lasten digitaalista läsnäoloseurantaa sekä pyritään pitämään perhepäivähoito yhtenä hoitomuotona. Haasteena on ollut uusien perhepäivähoitajien rekrytointi.

29.08.2017

Asia/8

Vuorohoidon paikat perustuvat vuorohoidon määrällisiin tarpeisiin ja niihin pystytään vastamaan.

Helsingissä on tällä hetkellä 65 (tae 2017) leikkipuistoa sekä neljä perhetaloa. Leikkipuiston palveluverkkoa kehitetään yhdessä muiden toimialojen kanssa ja uusille suurille asuinalueille on suunnitteilla leikkipuistotoimintaa. Leikkipuistojen palveluverkko on alueellisesti pääosin hyvin kattava.

Vuosien 2018-2027 talonrakentamishjelmaehdotukseen on lisätty useita uudisrakennushankkeita kasvavaan palvelutarpeeseen sekä peruskorjausta korvaavia päiväkotihankkeita, jotta saadaan paremmin varhaiskasvatukseen soveltuvia ja terveellisiä ja turvallisia tiloja. Strategiakaudelle investointiohjelmassa on tällä hetkellä varhaiskasvatuksen rakentamishankkeita ja hankkeita esitetään investointiohjelman palveluverkkosuunnittelun pohjalta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tasapuoliset palvelut varmistetaan asiakkaiden tarpeiden kuulemisella, palveluiden arvioinnilla ja kehittämisellä sekä väestö- ja asiakastietoihin perustuvalla palveluverkkosuunnittelulla.

Oikea-aikaisella tilojen rakentamisella, korjaamisella ja peruskorjausten toteuttamisella turvataan toiminnan vaatimat terveelliset ja turvalliset tilat lapsille ja henkilöstölle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Juha Kesänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 29379
juha.kesanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hakanen Yrjö ym. talousarvioaloite Kvsto 15.3.2017 asia 16

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

29.08.2017

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa Yrjö Hakasen ym. tekemästä talousarvioaloitteesta, jossa esitetään, että talousarvion 2018 raamiin ja 2018-2020 taloussuunnitelman pohjaan lisätään 15 miljoonaa varhaiskasvatuksen kehittämiseksi ja päiväkotipaikkojen lisäämiseksi kaupungin omana toimintana. Resursseja tulisi ohjata myös liian tiukkojen käyttöastevaatimusten lieventämiseen, korkeakoulututkinnon suorittaneiden varhaiskasvattajien osuuden vahvistamiseen, psykologitoiminnan järjestämiseen päiväkoteihin, perhepäivähoidon kehittämiseen ja vuorohoidon laajentamiseen sekä turvaamaan kattava leikkipuistotoiminta.

Lisäksi tulisi osoittaa lisää voimavaroja investointiohjelmaan päiväkotien rakentamiseen ja kunnostamiseen ja että uusille alueille nämä palvelut järjestetään etupainotteisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Juha Kesänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 29379
juha.kesanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hakanen Yrjö ym. talousarvioaloite Kvsto 15.3.2017 asia 16

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano